

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Officio Defunctorum. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

in officio Christi, qui suae Resurrectionis prima Matri gaudia, & maiora dedit. nihilominus tamen non est addendum, *Alleluia*, ex Decreto Sacrae Rituum Congregationis 28. *Martij* 1626. Mutatur etiam in Nocturno Antiphona, *Post partum* in *Angelus Domini*, tempore Adventus, & in officio Annunciationis, & Conceptionis Beatae Virg. quia proprie, & principaliter representat tempus ante Natiuitatem Christi, & mysterium Incarnationis; quod sonat, Antiphona, *Angelus Domini*.

12 Si contingat transferri festum Purificationis ob Dominicam priuilegiatam seu aliam ob causam; eo casu transfertur etiam mutatio officij, quam supra significauimus, quod expressè dicitur in Breuiario 1550. sed extra Chorum mutatur die 3. Februarij; quia in hoc casu attenditur festum, non officium, Christi.

13 In Choro dicitur hoc modo, Praeponeitur officio diei in Matutinis, & Vesperis; in alijs Horis postponitur. Docet idem Radalph. loco citato ex vsu Romano; secundum vsum inquit, Federum Minorum, quorum Breuiaria adhibita sunt, vt alias diximus, exclusis alijs a Nicolao III. Habetur etiam hic ritus in Breuiario M.S. & 1550. Ratio esse potest, quia diuiditur officium in antemeridianum, & pomeridianum. vtrumque vero, auspice B. Virgine, inchoari debet, praemissis eiusdem Horis paruis Matutinis, & Vesperis maioribus de officio diei; & eo casu omittitur Vers. in fine. *Fidelium animae*. Reliquae Horae postponuntur, vti minores Horis Canonicis Prima de Beata Virgine dicitur, antequam legatur Martyrologium? quod non est pars Horae Primae, sed quid superadditum, vt supra docuimus; vnde, & a multis legitur extra Chorum in loco Capituli.

14 Extra Chorum dicitur pro opportunitate temporis, & primo ante quantum; Horam diei debet Saluatio Angelica; vt in Breuiario 1550 praescribitur, & Durand. docet *lib. 5. c. 2.* tum in fine vltimae Horae, si plures simul recitentur, vt Durand. *ibidem*.

15 Diuidi quoque potest in priuata, recitatione; ex causa, Matutinum à Laudibus; dicta in fine Saluatione Angelica & eadem repetita ante Laudes vt in simili casu diximus de Horis Canonicis cum Nauarro *supra Sect. 4. c. 2. n. 3. & 4. pag. 42.*

16 Proposita est Indulgentia centum dierum recitantibus dictum officium, iuxta Rubricas Breuiarij à Pio V. in *Bulla eiusdem Breuiarij*.

De Officio Defunctorum.

Cap. II.

Officium Defunctorum dictum est Agenda, à Vualafriid. *c. 25.* & à Durand. *lib. 7. cap. 35.* quia agere significat, celebrare. item Exequijs ab August. *lib. de cura pro mortuis*, nō quia extra alia sequitur, vt quidam definiere; sed quia ex Durand. *ibid.* extra viuos mortui sepeliuntur; & extra Horas Canonicas hoc officium proprios habet ritus. Donatus definit Exequias, quia mortuus praebat, ceteri sequebantur in funere. cum autem hodie in funere praecedat Clerus cadaver mortui, dicere possumus; nos mortuum sequi, quia obiit ille prius. Exequias explicat ab executione dicitur Mutius Capuccinus *de Offic. mort. c. 6.* quia inquit executioni mandanda est Defunctorum voluntas.

2 De hoc officio habetur Canon. *extra de celebratione Missar. c. Cum cantatur*. Ab Apostolis ortum habet, ex Dion. *de Ecclesiast. Hierarch. cap. 7.* ab Origine auctum fuisse dicitur, teste Augustino in *lib. Enchiridion*, & Isidoro *de offic. Ecclesiasticis*. Sancto Augustino tanquam auctori tribuit Iacobus de Valenta in *exposit. Hymni, Te Deum*. Auctor ligni vitae *lib. 5.* auctorem huius officij facit Amalarium, qui *c. 79. de ordine Antiphonar.* indicat, se collegisse ex Romano, & Merensi Antiphonarijs ea, quae recte sibi visa sunt, de ordine sepulture. Responsorja composuit Mauricius Episcopus Parisien. qui obiit Anno 1196. teste sancto Antonino citato à Demochar. *tomo 2. de sacrificio Missae c. 18.* Ora-

tionem, *Deus qui inter Apostolicos, & Fidelium*, habentur in Sacramentario Gregoriano. Pius V. addidit Orationes tres nimirum pro die Depositionis Defuncti, Anniversario, patre, & Matre Sacerdotis, vel recitantium eadem Orationem, non cuiuscunque; in quo non pauci errant; & tamen Oratio ipsa indicat, de Patre, & Matre recitantis tantum ibi fieri commemorationem, non aliorum. Oratio *Absolue*, est in Sacramentario Gregoriano. Clemens, VIII. addidit alias duas pro Defuncto, & Defuncta, quae erant necessariae, pro vario Defunctorum ritu: quarum prima, *Inclinas*, legitur in Sacramentario citato: reliquae sunt posteriores Sacramentario. In reliquis nulla est mutatio. Idem est officium apud Radul. *loc. cit.* & in Breu. M. S. & in edito 1550. conclusiones Orationum in Breuiario diuersae sunt à conclusionibus in officio Defuncti. Rit. Rom. in quo semper dicitur: *Per Christum Dominum nostrum*. sed in Breuiario datur ritus officij in ordine ad officium de die diuinum: in quo ea est conclusio: *Per Dominum nostrum Iesum Christum, &c.* in Rituali vero traditur officij ritus in ordine ad exequias in quibus vnica est conclusio: *Per Christum Dominum nostrum*. & hac ratione non pugnant inuicem Breuiarium, & Ritualé Romanum.

13 Inchoationes, & expletiones huius officij non fiunt, vt in Horis Canonicis; ad tristitiam significandam, ex *Vualastr. c. 25. de Eccl. obseru.* & simili modo, ait Alcuinus *c. penult.* celebramus haec officia, quo celebratur in ijs diebus, quibus Christus descendit ad inferna. Matutinum dicitur Vigiliae ab Alcuino, *de exeq. mort.* in quo Inuitatorium dicitur vt in propria Rubrica, nempe, in die commemorat. omnium fidelium Defunctorum, & in die depositionis, seu obitus Defuncti, etiam si vnum tantum dicatur Nocturnum, vt habetur in Rituali Rom. Itaque in die depositionis tertio, septimo, trigesimo, & Anniversario; & regulariter, quando tres Nocturni dicuntur, etiam ex Durando *lib. 5. c. 3.* quia ad solemnius officium inuitandi sunt plures. Per annum autem omittitur, quia in hoc officio exequias

Christi in Parasceue fieri solitas imitatur, Durand. *ib.* Nocturni vero tres dicuntur in craftino omnium Sanctorum, vt in praedicto Breu. M. S. & apud Radul. & in depositione Defuncti, nisi aliud impediatur, ex Rituali Romano Pauli V. duplicatis Antiphonis. in quibus Nocturnis ex Alcuino significantur illa officia Nocturnalia, quae in morte Domini celebrantur. In ferialibus autem tres Lectiones cum tribus Psalmis, seu vno Nocturno, & Laudibus, ad representandum, ex eodem Alcuino, triduanam Christi sepulturam. & ideo neque ad Lectiones datur benedictio: neque in fine dicitur: *Tu autem*, sicut nec in triduo mortis Christi, Durand. *lib. 5. c. 2.* Antiphona nona: *Sitiuit anima mea ad Deum viuum*: ita legenda est, licet in Psalmo dicatur: *ad Deum fontem* (non fortem) *viuum*, & habes exempla in Breuiario Antiphonarium, quae paululum discordant à versu Psalmorum, quorum sunt Antiphonae: vt in 2. Antiphona 1. Noct. Dominicae, In fine Vesperarum, & Laudum dicuntur preces sepe per genibus flexis, etiam, quando omittuntur Psalmi Episcopis autem in *Cerem. Episc. l. 2. c. 10.* pro eorum dignitate praescribitur, vt stantes dicant preces: quod non debet esse commune reliquo clero. Dicitur, *Pater noster. Et ne nos* alta voce, quod in M. S. Breu. traditur. in Breu. 1550. male negatur quae ritus in Vesperis restituit Pius. & in Laudibus explicauit magis Clemens VIII. Versus autem frequentissimus: *Requiem aeterna, &c.* habetur in Sacramentario Gregoriano, qui diuiditur in fine Psalmorum, & precibus; licet in Responsorijs sit vnus versus, contra P. Ruiz, vt sit loco, *Gloria Patri, &c.* in fine Psalmorum. Auctores faciunt Apostolos huius Versus Michael Timoth. in *quast. 300. quast. 17.* Psalmi vero in fine Vesp. & Laudum non dicuntur in Comm. omnium Defunctorum: neque in depositione Defuncti, si tres Nocturni dicantur, ex Rituali Romano Pauli V. neque in officio Duplici, pari ratione contraria enim est ratio illorum, ac noni Resp. longioris, *Libera me*, quod non modo dicitur in praedicta Commemor.

fedi

sed etiam quodcumque dicuntur nonem Lectiones : quare omittuntur illi Psalmi, quodcumque dicitur hoc Responsorium ; & hi casus videntur omitti in Breuiario. Versus, qui dicuntur post Psalmum, si pro vno sit officium, dicuntur in numero singulari, sicut & Oratio sequens. Reliqua in toto officio non mutantur, neque versus post Orationem quod in Rituali Rom. habetur.

4. Orationes tres dicuntur sub vna conclusione diuerso modo, ac in Missa, in qua prima Oratio concluditur, & duae aliae per modum commemorationis adduntur. sed in officio commemorationes non sunt, cum Antiphonas, & Versus non habeant, & ideo vnus Orationis rationem habent, ad quam totum officium ordinatur. Oratio, *Fidelium*, si sola dicitur, habet conclusionem valde propriam: si cum prioribus duabus, habet breuiorem, & communem tribus, quae diriguntur ad Deum conditorem, & Redemptorem, diuersam à conclusione, quae habetur in Missa, maioribus ita volentibus, qui diuersimodam conclusionem assignauerunt in Missali, Breuiario, & Rituali. Versus: *Requiescant in pace*: dicitur in fine, omnibus surgentibus, tam in Vesp. quam in Laudibus, eo modo, quo diximus de: *Benedicamus Domino*: Sect. 5. cap. 18. num. 8. pag. 77. nisi consuetudo sit alia.

5. Queritur, An, quando Vesperae Defunctorum, & Matutinum dicuntur separatim ab Horis Canonicis, siue in Choro, siue extra Chorum, praemittenda sit secretò Oratio Dominica? Hoc obseruat Cappella Papalis in festo omnium Sanctorum, in quo, omissis 2. Vesperis de Festo, ne Vesperae Defunctorum inchoentur ex abrupto, recitatur prius Oratio Dominica, quae item repetitur ante Matutinum, quod notat Christoph. Marcellus in *Ceremon. Pap. lib. 2. Sect. 2. cap. 24. & 25.* & exemplo Capellae idem praescribitur in *Ceremon. Episc. lib. 2. cap. 10.* etiam Vesperae Defunctorum iungantur Vesperis de Festo. certè Rituale Rom. non praescribit Orationem Dominicam, licet agat de officio separatim dicendo ab Ho-

ris Canonicis. quare placet non dici, regulariter. Illud quoque est notandum, quòd si aliquando diuidatur Matutinum hoc à Laudibus, eo casu in fine Matutini dicuntur preces sine Psalmo cum Oratione, seu Orationibus, vt congruo fine terminetur.

6. Adhuc queritur: An Vesperae dicendae sint ante Matutinum, quod, presente corpore, mane cantatur ante Missam: cum eae sint primae Vesperae, & tamen mane non est Vesperarum tempus? Resp. omittere eas Vesperas, quae pridie Matutini officij recitari nequeunt. nostri igitur Clerici, qui tenentur pro Defuncto ex nostris recitare ter officium Defunctorum, tribus scilicet diebus; si nocte moriatur ille, non tenentur in Choro ad primas Vesperas. aliae autem recitare debent coniunctas Vesperas dici; si feriales sint; alioquin post Completorium, non habita ratione officij, sed Suffragij qua ratione primo die poterunt mane cantare semel Matutinum, & iterum à prandio post Vesperas. 2. Matutinum, & deinceps sequenti die tertium, vt celerius ille iuuetur. sed congruentius quolibet die mane cantatur Matutinum tribus dictis diebus: vel ea ratio saltè inuenitur, qua Vesperae nullo modo secundae (quas non habent Defuncti) videantur esse.

7. Non habent Defuncti 2. Vesperas, ad significandum; quòd hoc officium finem habebit, quando animae ab omni poena liberatae Deo fruuntur, Belet. cap. 160. sed, mea sententia, demuntur ad minorem officij solemnitatem, vt fit in Festo Simplici.

8. Omittitur hoc officium tempore Paschali, quia, inquit Durand. lib. 6. cap. 72. ad Christum solum eo tempore dirigenda est mens neque interea patiuntur animae dispendium, quia & beneficia nostra sunt illis communia, & nec expressius memoria pro illis fieri posset, quam agendo memoriã de morte Christi (nota pro sequenti casu) & eiusdem resurrectione, per quam à poenis liberari expectant. extra Chorum tamen vt le est ipsa officia dicere. Hec Durand.

9. Item:

9. Item omittitur in Hebdomada maiori, quod à Pio V. fuit statutum. nam apud Durand. loco citato, in Breuiario M.S. & 1550. triduum tantum vltimum dictæ Hebdomadæ excipiebatur. causam attulimus num. preced. Aliam affert Radulph. *propof.* 20. ob dierum incongruentiam: sicuti tempore Paschali ob temporis iocunditatem. & hanc intelligo causam; incongruentiam verò ille non explicat: fortasse, quia pro Christo solo, non pro alijs, in Hebdomada maiori debemus esse in tristitia summa.

10. Item in Festis 9. Lectionum; quod habet etiam Radulph. loco citato, ob dierum; ait, feruitatem. in M. S. & 1550. idem præscribitur; nisi adimplenda sit Defunctorum voluntas, pro qua permittitur separatiim dici ab officio diei à Sacra Rituum Congreg. die 12. Iun. 1628.

11. Dici verò debet prima die cuiuscunque mensis non impedita Festo 9. Lectionum, & ut ait Alcuinus, in Calendis certè, ut quantocius Defunctis suffragemur; & semel saltem in mense, omnibus Defunctis communibus Ecclesiæ suffragijs. quod si sola dies vltima mensis sit libera, ea die dicatur, licet in sequenti die rursus pro mense sequenti dicendum foret quod adnotauimus in Ordine nostro perpetuo Tab. 13. 14. mense Maio.

12. Sed quid, si in Aduentu, & Quadragesima dici non queat in mense Decembri, & Martio, in Ferijs secundis, de quo ritu dicemus statim; vtrum ratione mensis erit semel saltem recitandum prima die non impedita Festo 9. Lectionum? contingit casus in Aduentu, quando Domin. 1. Aduentus occurrit die 29. Nouëbris; ut videre est in Tabulis nostri Ordinis perpetui Tab. prima, octaua, & alijs; & in Quadragesima vnicus etiam est casus, quando Fer. 4. Cinerum occurrit in die 28. Februarij, ut in Tab. 25. eo enim anno Feriè 2. omnes sunt impeditæ Festis 9. Lectionum. Andreas Castaldus in suo *Cæremôn. lib. 3. cap. 7. num. 8.* negat debere dici, ea ratione, quia in Quadragesima hoc officium est annexum onus diei, ne-

pe Feriæ 2. & idem valet in Aduentu, sed ratio non conuincit, quia onus annexum Feriæ secundæ non tollit onus, quod potest esse, ratione primæ diei mensis. vnde accidit in feriæ secunda per annum dici Missam pro Defunctis; ut in Rubricis Missalis titul. 5. num. 2. & feriæ tertiæ, quæ sit prima mensis sequentis, dici Missam quoque pro iisdem ratione Rubricæ num. 1. Ea igitur verba: *Ante Quadragesimam prima die non impedita dicitur officium Defunctorum*; & *Ante Aduentum prima die non impedita dicitur officium Defunctorum*; ita sunt intelligenda, vti in Quadragesima, & Aduentum nulla habeatur ratio mensis. & confirmatur ex Rubrica generali Missalis titul. 5. num. 1. cuius verba sunt: *Prima die cuiusque mensis (extra Aduentum, & Quadragesimam) dicitur Missa pro Defunctis*; quæ certè respondet officio Defunctorum, & ratio est quia, nulla habita ratione mensis, sunt suffragia sæpius, hoc est, semel in Hebdomada tam Aduentus, quam Quadragesima. si verò aliquo anno (quod raro contingit) ferijs secundis omnibus impeditis, non dicatur officium Defunctorum parum refert.

13. Dicitur præterea hoc officium in ferijs secundis, tam Aduentus quam Quadragesimæ, hoc est, initio Hebdomadæ, ut citius Defunctis suffragemur, qui ritus præcisè in feriæ 2. ortum habuit à Monachis Gamungensibus, ex Petro Damiani Ann. 1056. quod adnotauit etiam Baron. eodem anno: vel dici potest, quia cælum creatum fuit die Lunæ, ideo petit Ecclesiæ, ut in cælum transferantur animæ de Purgatorio. In Quadragesimâ verò quotidie recitabatur, ex Radulpho loco citato. Pius autem V. feriæ 2. contentus, nihil ultra iussit.

14. Quæres, occurrente Vigilia Natiuitatis Domini in Feriæ 2. Hebdomadæ 4. Aduentus, vtrum ea die recitandum sit hoc officium? in Breu. ar. M. S. & 1550. aperte negatur: quia non debent dici Vesperæ, nisi dicatur etiam Nocturnum cū Laudibus. Nocturnum autem, cum locum

cum habeat post Laudes diei, non congruit deinde, ut post Laudum Vigiliæ officium, quod est Duplex, dicatur officium Defunctorum; & eo magis, quia est officium Duplex privilegiatum, quod excludit omne aliud Duplex. Adde, omitti eodem die officium Beatæ Virginis paruum; cum tamen agatur eadem die de proximo partu Virginis: quanto magis officium Defunctorum, quod minuit iucunditatem illius Vigiliæ? Denique si concedatur officium Defunctorum, etiam in Missa, fiet commemoratio eorundem; quæ tamen nullam admittit commemorationem, nisi Dominicæ, si in ea occurrat Vigilia: immo & posset celebrari Missa de Requiem in ea Vigilia, à qua excluditur duplex Festum, & Missa consequenter Defunctorum, quæ prohibentur dici in Festo duplici. At Castaldus in *Ceremon. lib. 3. cap. 1. num. 9.* concedit, posse dici officium Defunctorum in Vigilia Natiuitatis ratione Ferie 2. tùm quia non est impedita Festo 9. Lectionum; tùm quia in ea Vigilia excluditur tantùm à Rubricis officium paruum B. Virginis; & addit prudentissimè potiùs esse, recitandum pridie Vesperis, ubi est consuetudo, quæ certè non tollitur à Rubricis Breuiarij in officio Defunctorum. Cui tamen respondeo, in Breuiar. M. S. & 1550. expressè prohiberi officium Defunctorum à Completorio pridie Vigiliæ Natiuitatis cantato, & ad primam rationem dico, equiparari, & præcedere officium dictæ Vigiliæ, si comparetur cum Festo quolibet, 9. Lectionum; ad alteram, ibi; non excludit officium B. Virg. cum particula restrictiua, *tantum*; sed omitti, de officio Defunctorum id prescribere, quod prescriptum iam fuerat de officio paruo B. Virg. imò non fuit necesse aliud decernere, sumpto argumento à fortiori, ut diximus, si excluditur officium B. V. ergo multò magis Defunctorum.

¶ Accedamus ad horam recitandi huius officij. & Vesperæ quidem recitari debent post Vesperas, etiam Festi Duplicis. si Feria sequatur, ut in Breui. M. S. & 1550. & Sacra Rituum Congregatio

23. Maij 1603. pro prima die mensis, si hæc sit libera à Festo 9. Lectionum, decreuit, Vesperas Defunctorum recitandas esse vltima die præcedentis mensis, licet ea sit festiua de præcepto, ut populus frequens post auditas Vesperas Dominicæ, vel Festi, audiat statim & Vesperas Defunctorum pro suffragijs generalibus; sicut in Dominicis Aduentus, & Quadragesimæ fieri solet in Vesperis pro officio Defunctorum, sequenti Feria 2. persoluendo. qui ritus mihi placeret quàm maxime, in ijs etiam Regularium Ecclesijs, in quibus vi Regulæ qualibet Feria 2. vel alia non impedita, solet singula Hebdomada recitari officium pro Defunctis fratribus, consanguineis, & benefactoribus. Defunctis autem vtilius esset; quia contingere potest, ut dempta Feria 2. reliquæ Ferie sint impeditæ Festis 9. Lectionum; & sic in ea Hebdomada non dicatur officium.

¶ 16. Matutinum verò Defunctorum post Laudes diei recitatur, in Breui. M. S. & 1550. cui Rubricæ in hærendo Sacra Rituum Congregatio prohibuit, in Festo Sanctorum omnium cantari Matutinum Defunctorum Vesperis, & iussit recitari in ipsamet die Commemorat. omnium fidelium Defunctorum post Laudes diei 1. Septemb. 1607. Episcopis autem tantum conceditur, ut in die Festo omnium Sanctorum possint in suis Ecclesijs recitare cum Clero suo Matutinum Defunctorum, ut dicitur in *Cerem. Episcop. lib. 2. c. 10.* ea certè de causa, ut sequenti mane liberiores sint ad Missam solemniter cantandam pro Defunctis; quæ causa satis aperte significatur initio prædicti capituli.

¶ 17. Consuetudo tamen illa Regularium recitandi Matutinum Defunctorum Vesperis post Completorium pro die sequenti, non videtur improbanda; si de officio ex vi Regulæ agatur: neque etiam ex vi Rubricarum, in quibus dicitur, *nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum.*

¶ 18. Restat vltimò dicendum de obligatione ad hoc officium recitandum hæc autem nulla est, excepta Commemorat. omnium Defunctorum, de qua diximus

Sett. 7.

Sect. 7. cap. 13. pag. 138. nulla, inquam, est, solviente nos Pio V. in Bulla Breviarii ab antiqua obligatione, & ab omni peccato; exhortante tantum, & Indulgentia centum dierum pro vnaquaque vice ad prescriptum Rubricarum proposita, alliciente. Ex quo Nauarrus rejicitur, qui ante Pium V. de *Orat. cap. 10. num. 4.* docuerat officium Defunctorum certo die prescriptum in Breviario esse partem Horarum Canoniarum.

19 Quod si aliunde oriatur obligatio recitandi officium Defunctorum, puta, ex voluntate testatorum; in ijs quidem diebus; quibus conceditur Missa de Requiem (qua de re in primo Tomo diximus pag. 10. & 11.) absque dubio recitari poterit.

20 In alijs verò diebus, in quibus prohibetur Missa de Requiem, adhuc tamen recitari poterit (exciperem Festa primæ, & secundæ Classis, & triduum maioris Hebdomadæ postremum) etiam in Choro; quia dispar est ratio inter Missam, & officium Defunctorum, illa namque suppleri potest cum Missa de die, eo modo, quo docuimus in primo tomo pag. 217. à nu. 19. & seqq. non autem officium cum officio de die: vel præter cantatam Missam de die in Collegiatis, potest cantari altera de Requiem, ut Romæ fit quotidie in Ecclesia S. Petri. Festum autem, etiam de præcepto, ex minus solemnibus, non impedit recitationem huius officij, ut patet ex dictis supra num. 10. 15. & 17. maxime si adsit Ecclesiarum consuetudo.

21 Pius itaque V. tam in Bulla, quam in Rubricis loquitur de officio Defunctorum ex communi intentione Ecclesie pro suffragijs generalibus recitando in Choro remittens antiquam obligationem illud sepius recitandi, & quotidie, ut olim, in Quadragesima; tum prescribit eos dies, quibus illud idem congruentius recitari, vel omitti debet; non autem excludit obligationes proprias ex testamentis Defunctorum, rationabiles.

22 Si tamen accidat, in his obligationibus aliqua necessitas, ex causa rationa-

bili, reducendis, aut commutandis; aut eas moderandis ad tempus, seu in perpetuum; declaravit Sacra Tridentini Conc. Congregat. sess. 25. cap. 4. posse Episcopos in Synodo, & Regularium Superiores in Capitalis Generalibus circa hæc officia, decernere, quidquid magis expedire iudicauerint, ea commutando in Missas, &c. si ante Concilium ea fuerint imposita; quod postremo à nobis additum eadem Sac. Congregat. significare visa est in *Decretis de celebratione Missarum sub Urbano VIII. 21. Jun. 1625. §. Ac primo:* ubi, dum prohibet reductionem Missarum post Concilium, non ante illud, indicat aperte, eam fuisse mentem Sacri Concilij, de qua dubitabant Doctores. Falsus Moneta noster de *Comm. ut. volum. quæst. 11. conclus. 4. num. 367. & seq.* de his officiorum commutationibus agit. hoc loco hæc satis.

De Psalmis Gradualibus. Cap. III.

FACIAMUS gradum ordine Breviarii, ad Psalmos Graduales, qui dicuntur, Canticum graduum, & Ascensionis, sex vi vocis Hebræ, *Amaloth*; & Græci quidem Theodoretus, & Euthymius docent, Cantica hæc intelligenda esse ad litteram de ascensione Iudæorum à Babylone in Ierusalem, Spiritu Sancto per os David præcinnente calamitatem eorum, & libertatem. Alij, è quibus Durand. *lib. 5. cap. 2.* malunt esse compositos hosce Psalmos; ut canerentur in ascensione, quindecim graduum Templi Salomonis, tot enim fuisse affirmat S. August. *tract. in Psalm. ultimum*, cui Lyranus subscribit; & significant ascensiones electorum in Deum per quindecim gradus. Septenarius enim veteris Testamenti est, octonarius novi Testamenti est numerus, ex Ambros. *enarr. 2. ad Horontianum*: quasi dicatur electi per scalam præceptorum veteris, & novi Testamenti ascendere ad Deum. & de his fortasse gradibus dicebat Salomon *Eccles. 11. da partem septem* (Græcè est casus Dativi) *necnon & octo.*